

SZÉKESFEJÉRVÁR.

TÁRSADALMI HETILAP.

A városi és megyei hatóság, gazdasági-egylet, iskolatanács, s a tanítók és községi jegyzők egyletének

A lap ára

házhöz hordással vagy postán küldve:
Egy évre . . . . . 6 frt. — kr.
Fél évre . . . . . 3 frt. — kr.
Negyed évre . . . . . 1 frt. 50 kr.

Hirdetmény

a bélyegdíjon felül, minden három hasábos petsorsor:
Megrendelőinktől 6 — nem megrendelőinktől 8 krért
igtattatik be.

KÖZLÖNYE.

Megjelen minden szerdán és szombaton.

24. szám.

A lap szellemi részét illető közlemények a „Székesfejérvár” szerkesztőségének (Széchenyi-utca 5-ik sz.) czímzendők; — a lap ára, hirdetmények és a hirdetményi díjak Klökner Péter kiadó könyvkereskedésében vétetnek fel. — Nyitásterében megjelenő közlemények után három hasábos petsorsóért 10 kr. fizetendő.

Bérmintetlen leveleket csak ismert kéztől fogadunk el.

Kéziratok nem küldetnek vissza.

Előfizetési felhívás

„Székesfejérvár”

hetenként kétszer szombaton és szerdán megjelenő társadalmi hetilap

1875. évi ápril—június negyedévi folyamára.

A lap ára helyben házhöz hordva, vagy vidékre póstai küldéssel:

negyedévre . . . . . 1 frt. 50 kr.
félévre . . . . . 3 frt. — kr.

Lapunk pártolói tisztelettel felkérjük, sziveskedjenek minél előbb megújítani az előfizetést, nehogy a lap küldésében fennakadás történjék.

A posta-utalványok, vagy pénzeslevelek a „Székesfejérvár” kiadó-hivatalába, Klökner Péter könyvkereskedésébe küldendők.

A magasb nőnevelés fontosságáról.

(Vége.)

Vegyük csak egyelőre a gyermekek testi nevelését. Itt földolgoz e három: ruházkodás, táplálkozás, s testgyakorlás. Mi ezekben ma az anyák vezére? Nemde a párisi divat, az előítélet vagy legfőleg a parasztdajka tanácsa. Ha élettani ismeretekkel bírna a szüle, tudná, miként a gyermek táplálékának egy részét a test melegének fentartására, másikat az életművi cselekmények közben felhasznált erők helyreállítására, s a harmadikat a test növelésére fordítja. Hogy mind ezen föltételeknek elég tétessék; kellő mennyiségű s milyenszerű eledelt kell adni a

gyermeknek, különben magunk okozzuk azon kárt, mely tudatlanságunkból származott. S mégis, mi a gyermek táplálásánál a vezér: talán az élettan? nem, az előítélet vagy dajkatanács. Különösen a szegény lánygyermeknek van e tekintetbe méltatlanul sújtva, mert ők még kellő mennyiséget sem kapnak az eledelből csakhogy karcuságuk megmentésék. Mintha a gyermek más fajta lény volna, mint a felnőtt, rámondják a nélkül, hogy okát tudnák miért, nem jó ez, nem jó az a gyerekeknek, s oly egyhangú éntrendre szorítják, a mi utójára is undort gerjeszt a gyermekben vagy legalább azon minőségű tápszereket nem találja föl benne, a melyre szervezetének szüksége volna. S ha teszem elhasznált erőinek helyreállítására használja fel a kapott eledelket: nemde akkor növekvése van gátolva? vagy, ha a mi elkerülhetetlen, növekvésére használja fel, a mi a test erejének fentartására kellene, nemde ilyenkor meg ez szenved kárt? A test melegét ruházatunk segítségével igyekszünk visszatartani, csakhogy minél kevesebb illanván el, annál több eledelrész fordítathassék a test munkaképességére. Önmagán alkalmazza is ezt az apa s anya, mert ha hideg van, bundát, prémet vesz magára, jól betakargatja mindent magát; de gyermeke ruházatát az évszakokhoz alkalmazni tiltja a divat. A fiúnak meztelen térdrel kell futkosni télen is mint a skót hegylakónak, s a kis lány kurta ruhát kénytelen viselni, mert ilyen van a párisi divatképen az ő számára rajzolva. Hogy fázik, az nem jó számításba. Ki tud arról, hogy az ekként elvesztegetett meleg pótlására, eleterejét vagy növése teljé kénytelen feláldozni, az élettanban járatlan anya bizonyára nem. Semmit se tudván se a táplálkozás folyamáról, se az eledel tápképességéről,

mégis beavatkozik mindkettőre. A mit a gyermek kíván, nem adjuk meg neki azt vélvén káros, pedig az állatoknál azt tapasztaljuk, hogy ösztönük a legbiztosabb vezér, s midőn beavatkozásunk által a gyermek ösztönét elrontottuk, jogot veszünk magunknak vezetni azt a mi önmagától jobban tudta volna magát kormányozni, mint a mire mi képesek vagyunk. Teszem a gyermek testi melegének fentartására nagymennyiségű szénenyre van szükség; ezt vagy a zsír vagy a cukorban kapja meg. Mivel a zsiros eledel iránt undort érez a gyermek jobban vonzódik a cukorhoz. Ezt azonban eltiltják tőle, mert gyomrát, fogait rontja vele szerintük. S mi lesz az eredmény? Az, hogy ha a gyermek titkon elégit ki vágát, ha cukorhoz fért vagy boltba vehetett: csakugyan gyomor-elrontásig fog élni vele; mit egy cukorral tetszése szerint élhető csakugyan nem tett volna. Tiltva van a gyermekeknek az éretlen gyümölcs is, holott tudjuk, mennyire szeretik. Igen, mert petyhüdt beleik edzésére a növény-savany nagyon czélszerű, s csakugyan, habár tilalom nélkül sohase rontották volna el gyomrukát, most a tilalommal mihelyt visszaélhetnek azonnal elrontják. S ne gondoljuk, hogy ha egyszer betegségéből felgyógyult a gyermek: ismét oly ép szervezet mint azelőtt volt, kihat ez egész életkorára, s minél több ily kereset adja elő magát: annál inkább aláásódik a szervezet.

Hogy a test fejlődjék, mozgásra, gyakorlásra van szüksége. Legkivált a felhalmozott erőnek, nehogy tútengjen, ki kell használnia. Mily ugrándozást, futást visz véghez a fiatal állat, mily lármával rohan ki a soká hallgatni kénytelen gyermekcsereg az iskolából! S ime gyermekeink finom vagy divatos

TÁRCZA.

Olga.

(Folytatás.)

A begápolástól kimerülten, teljesen elgyengülve, Olga fáradtan dőlt le egy székre kis czellájában.

Kamarája sötét, egy egyszerű széken kívül volt egy szegényes, de hófehérségű ágy, egy festetlen asztal, melyen egy nagy könyv és írószerek voltak elhelyezve. A nagy könyvbe szokta volt a betegek és a holtak neveit bejegyezni. — A szerény butorzatot egy kereszt egészítte ki, mely a falon, az ágy felett függött.

Olga gyakran emelte szép szemeit e kis keresztre ez volt egyedüli vigasztalója.

A fáradságos betegápolás és a kétségbeesés anynyira erőt vett gyenge erején, hogy önkivületes állapotban, majdnem eszmélet nélkül ült a széken. Azt hinné a szemlélő, hogy alszik, de — a mint látszik — a nyomor és a kín még álmában is üldözői voltak, mert halvány arcán oly kínos szenvedés vonul végig. Sovány száraz kezei keresztbe voltak téve mellén, mely a nehéz sóhajak és fohások miatt lázasan pihegtek. Közbe-közbe az álomtól izgatva néhány értelmetlen szavakat suttogott s suttogása oly borzasztón hangzott az üres kamarában. Oly borzasztón, mint a szellemek suttogása!

Egyszerre kitérte kezeit, eltorzult arca szelidebb

kifejezést öltött — s imát suttogó ajkáról e szavak hangzottak:

— Köszönöm Istenem! Petrovics! kedves férjem, követni foglak.

Künn léptek zaja hallatszott. — Olga felocsudott merengéseiből, kinyitá czellája ajtaját, melyen örömsugárzó arczzal a várparancsnok berohant.

— Olga! — kiáltá a várparancsnok határtalan örömmel, — te újra szabad vagy.

— Szabad? — kérdé Olga, az öröm és szájalommal vegyített hangon, melyből nem volt kimagyarázható, hogy e hangokat az öröm szülte e, vagy az ijedség.

— Nézz ide, itt e papíros. — Kiáltá a várparancsnok. — A legkegyelmesebb urunk, a minden oroszok cászájának sajátkezű írása ez, ki előtt számodra kegyelemért könyörögtem, mit meg is adott. Vedd ez iratot Olga, mert e perctől fogva szabad vagy.

Olga azonban mozdulatlanul meredt a várparancsnokra, halványan és remegően. Bársony szempillái alól könyek törtek elő, honnan lassan a beesett halovány arczon végig peregtek. Fejét keblére hajtottá és mélyen felsóhajta suttogá: Tehát szabad vagyok!

A várparancsnok merevülten bámulta őt s Olga arczáról igyekezett leolvasni azt, a mi lelkét nyomhatta. Azután kérésleg így szólt:

— Olga vedd át az iratot, kérlek!

Olga nem felelt, szép fekete szemeit a padlóra szegezve nem állott.

A várparancsnok a szenvedélytől elkapatva, letérdelt előtte és könyörögve esekelt: — Olga! im láss

lábaidnál a porban. Azt a mit elnyerai sokan számos éveken keresztül hasztalan epednek, mit vérükkel vásárolnak meg, azt ajánlom tel neked: a szabadságot! Ha személyem gyűlölt előttem, de legyen a magadé kedves! Fogadd el azért az iratot, kérlek fogadd el s add vissza magadat az életnek és a világnak.

Olga távolítólag nyujtá karját és lassan felemelte fejét. Szemeiből félelmetes tűz ragyogott, mely a legkétségbeesettebb elhatározást tükrözé.

Amint így kinyujtott karokkal, halálsápadtan, mozdulatlanul állott, égő szemeivel mereven tekintett s remegő ajkával félelmesen suttogott érthetetlen szavakat.

A várparancsnok félni kezdett Olgától, félté tekintettel állott a halálsápadt alak mellett s a még mindig kinyujtott és szoborszerű kart megragadva aggódva kiáltá: — Légy könyörülő Olga! adj választ és vedd ez iratot.

Olga összerázkódott és a parancsnokra emelte szép szemeit, azután így sóhajtott fel:

Tehát szabad vagyok? S így meg van tagadva tőlem az, hogy a bűnömért szenvedjek, hogy töredelmes bűnbánattal bűnömöt lemoshassam, s hogy fáradhatlan munkával Istentől lelkemnek bűnbocsánatát megnyerjem? Óh emberek! emberek! életet adtatok, hogy meghaljak.

— Olga! kedvesem!

— Pszt, csendesesen — mondá Olga parancsoló hangon, — ne nevezzen ön engem kedvesének, mert nem vagyok az. Bolond ember, ön készíté számomra az új gyötrelmeket, menjen, távozzék tőlem.

(Vége következik.)

ruhák miatt nem hempergözhetnek a fűvön, homokban szabadon, nem mászkálhatnak, mert azzal elpiszkolnák a bársonykelmét vagy összegyűrnek a szépen kivastalt fodrot: ruhájok miatt elrontják mulatságukat, de ezzel a folytonos nem szabaddal elkeserítjük kedélyüket is. Mily kárt okoz ez később a gyakorlott nevelő legjobban tudja. A lánynak nem illik futkározni, kiabálni stb. itt az állillemnek áldozzuk fel az egészséget.

De már talán unalmassá is kezd válni a hosszasan kárhóztatásom? Azonban nem tehetem le a nélkül a tollat, hogy egy-két szót az erkölcsi nevelés hiányos voltáról is ne mondjak. Mivel az értelemfejlést is jelen elmékedésem körébe vonva nagyon messze vinne, erről tán lemondok, inkább csak szólni egy-pár szót — az anyának gyermeke erkölcsi fejlődésére tett hatásáról egyet mást el fogok még mondani.

Lélektanra nem tanítható az anya, vagy legalább oly mértékben nem, a mennyi az erkölcsi érzés helyes irányba vezethetése megkívánatnék: nem csuda ha azt hiszi, hogy némely cselekvésmód tökéletesen rossz, ennél fogva egyáltalán meg nem engedhető, másik ellenben a legszélsőbb határig vive is jó, ennél fogva felbátorítandó. Holott teljesen jó s teljesen rossz cselekvésmód nincsen egy is. De mivel fejébe vette az anya, hogy ez jó: azt megtéti minden áron gyermekével, fenyegetésével rémiti ha szép szerével nem engedelmeskedik, büntetésével durritja, vagy a mi tán mindkettőnél rosszabb jutalomigéretével arra veszi, hogy haszonért tegyen meg mindent. Azonban ez erőszakolásnak az lesz következménye, hogy gyermekét vagy képmutatóvá neveli, ki a szüle előtt jó, annak parancsait követi, de mihelyt elkerül annak szemébe, rossz indulatai kerekednek felül, s a hosszas kénytelen képmutatásért kiesapongásban vesz magának kárpótlást; vagy pedig erőszakolása következtében elidegeníti a gyermeket magától, engedelmességre kényszeríti, elmégesíti, keseríti úgy saját életét mint amazét. Midőn gyermekét a szüle így saját félszége miatt magától elidegeníti, örvénybe taszítja, szerencsétlenül teszi: nem tudom talán-e lelkiismereti furdálása ellen vigasztalást abban, hogy Beethoven legnehezebb symphoniáját prima vista el tudja zongorázni. És pedig, ha a lélektanban s jellemtanban járhatlanok vagyunk, sohasem tudjuk, vajjon az lesz-e jó, ha azt parancsoljuk gyermekünknek tedd ezt, vagy pedig ép az ellenkező vezetne célhoz?

De nem folytatom tovább! Az eddig elmondottak is elégségesek annak bizonyítására, hogy nevelésünk divatos rendszere mennyire nem felel meg annak a célnak, a melynek betöltése képezi a nő magasabb hivatását; hogy egy egyszerű alapon fekvő s a női rendeltetés mindkét ágát felölelő magasabb nevelés elődázhatatlan korszerűsége. Csak így nyerhet a haza a jövő számára erőteljes anyákat, valódi segítő házasársakat s az utánuk következő nemzedék valódi nevelőit. Örömmel üdvözljük azért az új kormányt, mely nemes hivatását felérezve, ugyszólván első tetteiben ily nagy horderejű erkölcsi reform megindítását kezdeményezte. Méltóan sorakozik ehhez a tanítók nyugdíjazásának keresztülvitele. Ha így halad: érdemessé teend magát a haza haláljára. S homlokára fűzi az elismerésnek mindennél becsesebb koszoruját. **Öreg János.**

A középtanodai ügyben.

— Válaszul Vasadi-Balogh Lajos urnak. —

Vasadi-Balogh Lajos ur a „Székesfehérvár“ 20-ik számában velem egészen egyetért, midőn azt mondja, hogy a „középtanoda a tudományok alapkövét kell hogy nyújtsa, melyre aztán építeni lehessen.“

Mindég azt hangoztatom, hogy „keretet kell adni, melyben a tudományok elférjenek, mielőtt a tudományokat magasabb értelemben adnók“ és azért nem kellőleg fogta fel a kérdést, az amerikai praktikumra nézve, melyet nem is lehet kívánni, hogy a középtanoda nyújtsa, hanem az itt nyitandó jó alapon lehet odajutni, mert a praktikus észjárás az encyklopediai ismeretekben is szükséges.

Átgondolva olvastam el Balogh Lajos ur cikkét, s megvallom ha velejébe behatoltam gondolatának, azon eredményre jutottam, hogy elvben nem fogunk egymástól távol állni; ha megadjuk a klasszicizmusnak és a realizmusnak is kellő helyét, — megengedvén korunk realistikus irányú dacára is, hogy a középtanoda klasszikai műveltségre törekszik, s az encyklopedikus ismereteket okvetlen magában foglalja, s ez napjainkban sem nélkülözhető.

Mivé lenne magasabb műveltségű társadalmunk, ha merő szakképzettségre alapítanék; hisz még a reális iskolák sem zárják ki az encyklopedikus ismereteket. Az encyklopedikus ismeretek az új világban a prakti-

kum vagy szakismeretek mellett sem hiányzanak, bizonyoságot tesznek arról az ottani tudományos kiadványok, bizonyoságot az iskolák czélszerűsége, melyeknek mintája a bécsi világiállításon látható vala.

Am, hogy megértjük egymást szükségesnek találom bővebb és kimerítőbb részletekbe bocsájtkozni, előre is bocsánatot kérve hosszadalmasságomért, de az érdeklettek talán nem fogják rossz néven venni soraimat, melyeknél jó szándékom mindenestre többet ér.

Kiindulási pontom volt, hogy 10 éves gyermekek-nél alig lehet meghatározni a választandó pályát, melyen a jövő élet megelégedve, sőt boldogan átfutandó leszen; tehát a tanítási képzést is e korban a körülményekhez kell alkalmazni, e körülmény pedig magába szövi mint már érinteni alkalmam volt a mostani éles elválasztásra nézve a gymnasium és reál-intézmény közti kérdést mindjárt a belépésnek küszöbén; mely, hogy még meg nem oldott kérdés, bizonyítja Balogh Lajos ur helyes megjegyzése szerint is az ingadozás és halogtatás, mely az országos tanodai bizottság eljárását jellemzi.

E kérdéshez vagy a középtanodai törvényjavaslat-hoz pedig hivatva van hozzászólni minden érdekelt, mielőtt az illetékes helyen törvénynyé válnék, hivatva van hozzászólni azon nagy contingens, melyet a legnagyobb fontosságú ügyek ez egyike közvetlenül érdekel, tán még inkább, mint egymennyikét azoknak, kik e professio vagy hivatottságból is jelenleg tényezői a megalkotandó műnek, — értem pedig a szülőket, kiknek lelkét, szívét s életüknek legfőbb gondját gyermekeik kiképzésére tölti be.

Legelőször is a latin elvűl fogva „medium tenere beati“ azok közé tartozom, kik nem helyeslik azon éles elválasztást, mely a középtanodák küszöbén jelenleg érvényben van, s melynek számos támogatói vannak, kik azt minden áron fenntartani óhajtják.

Egyuttal eleve kinyilatkoztatom azt is, hogy e kérdés körül nem a nagy politika szempontjából akarok eljárni, előttem másodrendű kérdés, hogy a valódi tanügyben a kormány vagy az autonomikus iskolai bizottság törvény szerint intézkedik, de elsőrendű, hogy a tanügy kellően, gyakorlatilag legyen rendezve, s az üdvös intézkedéseket hivatott és lelkiismeretes tanárok teljesítsék, mely esetben „személyi és egyéb melléktételek az ügy szentségét tartva szem előtt a közérdeknek alája legyenek rendelve.“

De ha nem vagyok ezen éles biturcaciónak barátja, feleslegesnek is tartom azt, tekintve a tantárgyakat, melyeket 10—13 éves gyermekeknek oktatni és hasznosulni előadni lehet, s így a középtanodai első 4 osztály együtteségét azért tartom előnyösnek, mert nem árt, sőt hasznos ha az 5-ik osztályra menő klasszicizmust egy kis realitás, s az 5-ik osztályra lépő realizmust egy kis klasszicizmus előz meg, mely mindkét nemből jó alaptól s czélszerű előzményből állván az első 4 osztályban keretszerűleg előadható, és előnyös ha a realistikus is több klasszikai nevelést nyernek alapon mint az jelenleg történik, mert némi klasszicizmus a kellő általános műveltség csonkítása nélkül a realistikusnál sem mellőzhető, s a további ez irányú tantárgyaknak több előzménye leendő.

De főtételekben veendő a gyermekek helyzete is, ha az országgyűlési képviselők közt, kik e tárgyhoz szótlanok leszenek találkoznunk fognak ismerői azon terhes gondnak, mely a gyermekek pályaválasztásánál felmerül, — érteni fognak — ha ez eset nincs, akkor szükséges lesz nekik azon érzéssel birniok, mely e nagy fontosságú dologban őket illetékesekké teszi, hogy a gyermekek milliói felett határozassanak.

Lehet-e a gyermeknek pályát választani akkor, midőn elméje még csak csiszoltatik, e kérdés eldöntése tapasztalaton alapszik; ezekre megy azon gyermekek száma, kiknek 12—13 éves korukban nyílik meg elméjük, úgy, hogy józanul 9—10 éves korukban a midőn a középtanodai elválasztás már jelenleg elkezdődik nem lehet, sőt az örültséggel határos a gyermek pályáját meghatározni, egyes szörványos kivételek e tekintetben nem döntök.

Mennyire megy azoknak száma, kik a 3-ik vagy 4-ik latin osztályból a reálba mennek át, rendszeren egy vagy két év veszteséggel; mennyire megy azok száma, kik az átmenetnél nem eszközözik, s hajlamaik ellen folytatva megkezdett pályájukat szörnyű közepszerűségben maradnak — vagy elbuknak s szaporítják a proletárságot, mennyien vannak, kik a reálosztályból később kifejtett hajlamaiknál fogva a latinba mennének át, de már alig vagy éppen nem lehetséges. Mennyi lelki keserűségnek okozója ez az életben.

Ki gyermekekkel bajlódik jól tudja, hogy ezeknek kis korukban nincs gondjuk a jövő pályára, de nemis lehet, s így az egészen a szülőre van hagyva, hány szülőnek van megadva azon helyes tapintat, melynélfogva 10 éves gyermekének jövő pályáját eltalálni képes.

Mennyi azon szerencsétlenek száma, kiknek helytelen választás okozta átkos létüket.

E kérdésekre helyesen megfelelni okvetlen szükséges azoknak, kik erre nézve törvényt fognak hozni.

Jól tudom, hogy pompásan érvelnek sokan a mostani bifurcación mellett, mert hisz a nyelv mindenre képes, a szép szavak bősége sem hiányzik, sőt csábító phrasisokkal rendelkeznek, de az élet, a tapasztalás meghazudolja őket.

Merész állítás volna ha azt mondanám, hogy a 4 évi együttes iskola bevégezése után, a midőn a realis-

muszt a klasszikai tanítástól elválasztani óhajtom, a 13—14 éves növendék biztosan fog életpályát választani, de annyi tévedés mégsem fog történni, mert a növendék bajlana és elméje is önkénytelen nyilatkozik, mely körülmény biztosabban szolgál a szülőknél utmutatóul, ha például a növendék tetteleg és szóval nyilatkozik elég határozottsággal nem is bir.

Turi Antal.

(Folytatása következik.)

Néhány szó az ügyvédi kamaráról.

Szép és dicséretes dolog a nagy világ eszméit, ha boldogítók, felfogni s azokat hazánkban is érvényesíteni, de nem következik, hogy mivel ez vagy amaz a külföldön létezik, itt is jó legyen; avagy egyáltalán hogy jó.

Ha exotikus növényeket a külföld üvegházából ide hozunk, az által még nem virágoztatjuk fel az országot; jobb volna figyelmünket előbb saját földünk terményeire fordítani.

Ha megfontolatlanul követünk más nemzeteket, úgy járhatunk mint azon gyermek, ki apja nagy eszméit felhuzta s azután nem tudott menni. Gyermekek vagyunk az igaz, mert ezer éves korban már egy nemzet is kinőtt a gyermekségből, de úgy látszik mindenesetre, hogy a heveskedő, tapasztalatlan ifjúság korából még nem nőttünk ki, mi eléggé bizonyulva van azáltal, hogy mióta a hajót ránk bízták, nem birunk közeledni sem a parthoz, és egyik örvényből a másikba sodortatunk — dacára annak, miszerint a kormányrud vezetésével oly sok kéz próbálkozott.

Lehet valami igen jó elvben, s a kivitelben, gyakorlatban, a kezelésben, igen rossz.

Az ügyvédi kamara eszméje magában szép és üdvös, mint minden társulat, mely morális befolyás által működik, és morális hatalom által örködik tagjainak jóléte és hírneve felett; de midőn az erőszak és kényszer terére lép, sőt mint hatóság jelenik meg, akkor zsarnokivá válik azon intézmény, mely jog és erény védelmére volt tervezve.

Ha szándokom volna mint ügyvéd működni, egyszerűen kipróbálnám a bíróságnál, mely a törvényhozó hatalom felett áll, (mert minden testület tévedhet):

- 1) lehet-e törvénynek visszaható ereje?
- 2) lehet-e valakit törvényes jogától megfosztani ok nélkül?

Alkotmányos országban minden törvénynek alkotmányosnak kell lenni, azaz jogon és nem kényszeren kell alapulnia. Fegyelmi rendszabályokról pedig szó sem lehet oly egyének irányában, kik bűnvád alatt nincsenek.

A amerikai egyesült államokban többször fordult elő utóbbi időkben, hogy egyik vagy másik alkotmányellenesnek gondolt törvény az illető bíróság elébe hoztatott, mely annak érvényessége felett ítél. S ez igen természetes, mert különben a törvényhozó testület magának csalhatatlanságot tulajdonítana. Jogtalanság ellen, bár honnét ered az, csak a bírói hatalom biztosíthat. Azonban, bár érdekelve nem vagyok, szabad legyen szerény nézeteimet előadni.

En megvallom, az ügyvédi kamarában, úgy a mint itt szervezve van, haladás nyomát vagy szabadelvűséget nem találok, de találok igenis: aristokratikus elkülönbést, czéh-szagu czopfos formalitásokat és bizalmatlanságot.

Miért kellene az ügyvédeket külön fegyelmi ellenörködés vagy hatóság alá rendelni?

Nem elégséges a bíróság arra, hogy az ügyvédet megbüntesse, úgy mint más embert, ha vétkezik? vagy annyira veszélyesek lettek?

Minő jogalpnál fogva lehet őket arra kényszeríteni, hogy ezen elkülönzésnek alávéssék magokat, kényérkeresetök vesztesége mellett?

De ha már szükségesnek tartják a kényszerítő modort, hogy lehet azt azokra reá erőszakolni, kik diplomájukat akkor kapták ki, midőn ilyesmirel még szó sem volt?

Ezen centralizáló hálózat nem-e a servilizmusnak önkénytelen előmozdítója?

Nincs e veszélyeztetve azáltal az ügyvédi állás függetlensége, ha kényszerítve van valami társulatba belépni a végett, hogy hivatását követhesse? miért nem teszik ezt az orvosokkal is? vagy azokat nem szükséges annyira féken tartani?

Es minő igazság vagy méltányosság van abban, miszerint a szegény vagy kezdő ügyvéd is annyit fizet a kamara fenntartásának költségeihez, mint az ezeket kereső, ügyekkel elhalmazott ügyvéd? Ha a fizetés kényszerített, akkor az nem egyéb mint adóztatás, az adónak pedig aránylagosnak kell lenni a jövedelemhez; már ez ellen, valamint a visszaható törvényerőnek absurditása ellen minden okoskodás eltörpül, ha egyebekre nézve jóvá lehet is okoskodni a dolgot.

Ha Európa bármely zugában díszlik is ezen intézmény ily alakban, az nem változtat rajta, az jóvá nem teszi; mert az óvilág egy része sen, valamint Angolhon sem tisztult meg eddig a hajdani kényuralomban alapult eszméitől, melyek mint megannyi rozsdafoltok, minden intézményeken kiittik magokat.

Hercsegh V. L.

Hatósági élet.

Székesfejérvár szab. kir. város márczius hó 19-én folytatlag tartott bizottsági közgyűlése.

(Vége.)

Elnök: Szögyény M. László főispán. Jegyző: Juraszek Ferencz városi főjegyző. A bizottsági tagok kevés számmal. Hallgatóság nagy számmal.

A gyűlés megnyitván Liszits I. felszólal, hogy a tegnapi napon utolsó tárgyalást felvett vágóhidra névze akar megjegyzést tenni. Sokan nem ismerték a felszólalók közül a helyi viszonyokat s nem voltak kellőleg tájékozva, ezért újra óhajtaná tárgyalni ezen kérdést. Ő is újabbban szakértőkkel értekezvén, azon meggyőződésre jött, hogy a vágóhidra jelenlegi helyén hagyandó volna miután a közegészségre nem ártalmas s ezáltal a város nagymérvű kiadásoktól óvatik meg. Nem látja célszerűnek a vágóhidra a város alsó részére vinni. Ezen első terjesztését tárgyalatni kéri.

Elnök megjegyzi, hogy tegnap a tárgy minden oldalról meg lett vitatva s azon szempontból is, melyet Liszits mondott. Különbösen igen különös lenne, ha az egyik nap kimondott határozat másnap már megváltoztatnák. A tegnapi határozat ma nem tárgyalható s nem is változtatható meg.

Felolvastatott a tanács előterjesztése a sorompó bérllök által bemutatott biztosíték tárgyában. A tanács előterjesztése elfogadtatik.

Olvastatik a tanács előterjesztése a purger-malom beszüntetése iránt; mely szerint a jelenlegi bérlő fizetési képes nem lévén, biztosítékot nyújtani sem tud, ennél fogva a bérletet felbontani javulja. A jelenlegi bérlővel a bérlet felmondása elhatározott s a nevezett földet újbol bérbeadása iránti intézkedések tekintetéből a bérleti bizottságnak az ügy kiadott.

A tanács előterjesztése olvastatik fel az adó kivétési bizottságban megürit két állomás betöltése tárgyában. Ezen két állomásra a tanács Peczeley Vincze és Lörcincz Károly urakat hozza javaslatba. A tanács előterjesztése elfogadtatik s a nevezettek az adó kivétési bizottságba beválasztattak.

A tanács előterjesztése tárgyalatik, a sörház malom bérbeadása tárgyában. Hosszas vita után az előterjesztés elfogadtatik s a sörház malom árverés utján bérbe fog adatik.

A tanács a kalló malom bérbeadása iránt megjelent árverés eredményéről jelent, mely is jóváhagyólag elfogadtatik.

Végre ezen közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítésére főispán ur Kaiser Sándor, Kövessy Ferencz, Pribék Antal s Braun József urakat küldi ki.

Ezután a gyűlés, — több tárgy nem lévén, — fel oszlattatik.

Levelezés.

Székesfejérvár, 1875. márczius 19.

Tek. szerkesztő ur! Becses lapjának február 28. megjelent számában a „Szinház” rovatában a többiek közt ily bírálat jelent meg: „Zoltán egy dal énekével egészen belesült s az ezért pisszegő közönséget kezével fenyegeté, jövőre névze az ily botrányok meggátolására a rendezőséget figyelmeztetjük.” Ugyszintén a rá következő számban a helybeli újdonságok rovatában az intendatúra lett fölhiya azon figyelmeztetéssel, hogy a „Strike” és „Szentiván-éji álom”-ban egy színész részeg állapotban játszott.

Azt szokták mondani, — miután név nem volt említve — hogy a ki nem „ludas” ne vegye magára; — én azonban különösen a „Strike” előadása alkalmával történt esetből magamra veszem, — mert velem történt az említett előadás 3 ik felvonásában az, a midőn Jenő a strikelő s dorbézoló ptyókos kovács legényt játszam, hogy az utolsó dal éneklésénél elrekedtem, — a mi néha minden énekesen megszokott történni, — s miután éneklésem természetesen fűlértő volt — egy rozszakaróm pisszegni sziveskedett s én tapasztalva azt, hogy nem a nagy közönség, de annak még csak egy kis része sem, csupán egy ember tette, ha bevallom is, hogy így helytelenül, de e perczen nem bírván elfojtani e feletti indignációt, annál is inkább mert ehhez hasonló eset engem még sohasem ért, azon hibás tettet követtem el, hogy keményen s tán kihívólag azon helyre néztem, honnan a pisszegés hangzott s mert ez mindenesetre szokatlan eset színpadról, innen magyarázhatta a tisztelt tudósító ur, hogy tán nem voltam normális állapotban s ha tán kezemmel fenyegettem is ezt szintén kérem oda módosítani, hogy e gesticulatio sikeres éneklésem alkalmával is megtörtént volna. Ez nem fenyegetés akart lenni, hanem az ösztönszerű modor, ha az ember magyar népdalt énekel. Én sokkal jobban tisztetem a n. é. sz. fejérvári színház látogató közönségét, a mely engem több ízbeni szereplésem alkalmával elismerő tapsaival is kitüntettet, hogysem ily tetre képes lettem volna.

Ugyszintén „Szentiván-éji álom” előadásakor ha a t. újdonság ur szintén engem értett, erre bár pirulva, de bevallom, hogy tehetségemet és szakmámat fölülmúló szerepet játszván benne, ennek keresztülvitelében oly gyonge voltam, miszerint könnyen gondolhatott a t. újdonság ur felőlem ilyesmit; — de erre miután a lapok utján emelt vád miatt a rendezőség színi törvényszék elé is állított, a mely oly szigorú paragrafusok-

ból áll, hogy sokkal kisebb ejtett hibák vagy késések miatt is minden tekintet nélkül a legszigorubbán szoktak fölöttünk itélni, azt kívánom e vádak ellenében fölhozni, miszerint a legszigorubbán constatatán e vád — és pedig e társulat legtekintélyesebb tagjai (színi bírák) által — ez alól teljesen felmentettem, s így kérem a tekintetes szerkesztő urat méltóztatásuk s szerény soraimnak beces lapjában tért nyitni, miután az ily vádak színi-reputációm jövőjét veszélyeztetik.

Mély tisztelettel Zoltán József, színész.

Megyei és városi hírek.

— **Lapunk** minél érdekesebbé és változatosabbá tételét végett az új évnegyedre névze is gondoskodtunk munkatársakról s mondhatjuk, hogy megyei irodalmi erőinek nagyrészét ismét megnyertük s többeknek ígéretét bírjuk, hogy műveikkel rövid időn lapunk érdekessé tételét végett közreműködnek. Előre is megajánljuk, hogy megyénk egyik jeles fiától Eszaki Károly urtól hozunk egy érdekes humoristikus közleményt tárcánkban; egyik elismert népies írónktól, a népies irodalmat illető közlemény-cyclust s egy érdekes beszélyt hasonlólag egyik ismeretb városi írónktól s munkatársunktól fogunk az új évnegyedben közleni. Ezenkívül még többek beces ígértétet bírjuk.

— **Mészöly Géza** fiatal nagy tehetségű festőnk, megyénk fia a pesti képző művészeti kiállításon újabb babérokot vívott ki művével. Ezen kiállításon egy „nadas” ábrázoló gyönyörű festménye szerzett nagy feltűnést, mely Heine egy költeményének inspirációja alatt készült. A fővárosi lapok szerint ezen nadas nagyobb mérvű compositio, hangulatterjes, költői lélekre mutat. A lenyugvó nap bitor színe játsza benne a főszerepet. A természet ez álmadozó hangulata — írja a „M. és Nagyvilág” — midőn a lélekre rendszeren némi boru száll a sötétlő lombokon a sugarak végső mosolyával, megtörve a osendes viz tiszta tükrén, nem hagyja benyomás nélkül a nézőt s ez ha különben közönyös is a program iránt, felüti azt, hogy a művész nevének magának megjegyezze.

— **Felhívás.** Figyelmeztetnek a hazai dráma-, népszínmű- és operette társulatok igazgatói, hogy a székesfejérvári színház a folyó évi october havában kezdődő 1875 — 76-ik évi színi idényre bérbe fog adatik, s hogy a pályázatok beadására f. évi april hó 15-dik napja tüzetett ki záros határidővel. A pályázatok dr. Ligeti József színházi választmányi alelnök urnál, ki egyszerűen a bérleti feltételek iránt bővebb értesítést fog adni, lesznek benyújtandók.

— **A Vörösmarty-kör** termeiben a táncostélyek zaja elhangzott, tehát a kör farsangi napjaiból a komolyabb böjti élet légkörébe lépett át. Eddig is szőlünk a kör helyiségeibe nem illő tulságos tánczkedv ellen, most jóakaró figyelmeztetés kíséretében hívjuk fel a kör figyelmét irodalmi kötelei teljesítésére és hisszük, de sőt elvárjuk, hogy kétszerezett erővel fog most már a szellemi tevékenység mezejére lépni s azt mit a zene s tánc viharában elmulasztott helyre fogja pótolni; ezt tenni erkölcsi kötelessége. E téren üdvözlő a sajtó előre is s elvárja, hogy mielőbb a tettek mezejére lépjen.

— **Hangverseny.** E hó 19-én szép műelővezetnek voltak tanui. Deutch Willi zongora- és Krancsevics Dragomir hegedű művészek tarták hangversenyüket, bár kevés, de igen díszes közönség előtt a „magyar király” nagy termében. Az előadást Goldmark „Suite”-jével kezdék meg, melynek előadásánál mindkét művésznek tér nyílt művészetüket bemutatni. Ezt követé Beethoven, „változatok s fuga, Eroica symphoniájának egyik themája felett”, melyet Deutch W. ur valódi bensőségöl játszott, ugy Chopin, „lengyel dalát” s Schubert, „moment-musicale”-ját, melyek után a közönség zajos tapsára egy a programon kívüli, saját szerzeményű darabját „a malom” játszta, melyet már az előbbi hangversenyén is játszott. — Ezek után hallottuk Schumann „Des Abends” és Raff, „Polka glissante”-ját Deutch urtól előadva. Most ismét Krancsevics ur lépett fel Bazzioi „Concert-Allegro”-jával Csak itt lehetett látni mily tökélyre vitte Krancsevics ur játékát ezen mondhatni egyikét a legnehezebb concert daraboknak oly könnyűséggel mégis érzéssel s művészi precizitással játszta, hogy végével közönségünket viharos tapra gerjeszté. Végül Deutch ur játszta Brahms „két magyar tánczát”, egyikét azon magyar irányú daraboknak, melyek majdnem minden külföldi hangversenyen repertoiron vannak. Deutch ur ezt is ismeri tökélylyel játszta. Miután a közönség tapsával még egyszer kihívá a művészeket, eloszlott.

— **A magyar nyugoti vasut** igazgatósága a székesfejérvár-grázi és győr-kisczelli vonalokon közlekedő személy- és vegyesvonatokna f. é. aprilis hó 1-től kezdve további intézkedésig érvényes új menetrendét közzétette.

— **Felhívás,** könyörületes emberbarátokhoz. Egy szívtelen szüleitől elhagyatott 3 éves kis leánykát vet magához szánalomból egy helybeli szegényebb sorsu család; a család anyagi viszonyai azonban nem engedik, hogy a legszükségesebb ruhadarabokat nélkülöző gyermeket felruhazzák; ugyanazért felhívjuk az emberbarátokat, hogy nevezett gyermek részére néhány ruhadarabot ajándékoznai kegyeskedjenek, s szives adományait illetőnek leendő kézhez juttatás végett a lapok kiadó-hivatalához küldeni sziveskedjének.

— **Károlyi Lajos és Szilágyi Béla** vezetése alatt a jelenleg itt működő társulat május 1-ig városunkban marad. Első előadás nevezettek vezetése alatt martius 21-én volt, mely alkalommal a „Tündérlak Magyar-honban” adatott. — A társulat eddigi tagjaiból Dancz Ninát veszte el, ki el is távozott, a jelenlegi erőkhöz azonban több új tagot fognak szerződtenni. Sok szerencsét s a közönség részéről minél nagyobb pártolást kívánunk a derék vezetőknek s a társulatnak.

— **Az ugynevezett** hosszú sétátér szépen fejlődő ákáczfái közelébb igen nagymérvben lenyesettek oly tulságosan, hogy alig hisszük, miképen városunk ezen egyetlen árnyas sárhelyét a nyár tikkasztó hevében használhatnók. Valóban nem tudjuk mi-oda szempontból lett végrehajtva a tulságos nyésés, szerintünk inkább lombosítani kellene a sétányt nem pedig lekoppasztani.

— **Adakozás.** Az önkényes tüzoltó-egylet pénz-tára növeléséhez Tóti Pap János, Mészáros István és Langmár Gáspár urak egyenkint 1—1 forintot, összesen 3 forintot adományoztak.

— **Jegyzői szigorlat** e hó 23-án tartott meg a megyeház kistermében, három jelet, Barcsay Boldizsár, Lautner Ignác és Nagy Zsigmond teljes sikerrel tették le a vizsgát s jegyzői hivatal elvételére képesítve lettek.

— **A Vörösmarty-tér** a mult év folyama alatt meglehetősen elhanyagolt állapotban volt, hogy ez ezen évben ne történjék, a tavasz beálltával eleve felhívjuk a városi hatóság s az ezen téren levő háztulajdonosok figyelmét e ligetre s ajánljuk, hogy azt vegyék gondozásuk alá, nehogy városunk egyik legszebb tere a leg-elhagyatottabb helyzetben álljon városunk szegényére s pirujunk valahányszor vidéki embernek a nagy költő szobra körül disztelenkedő kertet bemutatjuk.

— **A mult évben** folytatott ásátások alkalmával felfedett romok ismét be lesznek temetve s egy nagy részök már be is hanyatott. Bizony kár volt a költség-ásatást folytatni azért, hogy a romokat szétdulva ismét behányják. A boldogult kormány által követett rendszertelenségnek egy kiáltó jele ezen tény is.

— **Egy kis statisztika.** A sütők s molnárok száma iparosainkra névze nem közönyös dolog, éppen azért azt hisszük nem teszünk felesleges munkát, ha a megyénk területén levő sütők s molnárok számát járások szerint, hiteles adatok nyomán közöljük. A ráczalmási járásban van: sütő 7, molnár 163. A sárkereszturiban sütő 3, molnár 17. A csákváriban: sütő 8, molnár 35. A vaaliban: sütő 8, molnár 25. A bodajki felső járásban: sütő 14, molnár 32. A bodajki alsóban: sütő 4, molnár 35. — Összesen a megye területén van: sütő 41, molnár 306. Ezen szám alatt nem a lélek szám, hanem a fennálló üzletek száma értendő.

— **Köszönet nyilvánítás.** Folyó hó 16-án elhunyt kedves férjem, néhai Ujvári János kir. járásb. végrehajtó gyászos temetésre számosan egybegyűlt díszes közönség szives részvétét ugy magam, mint gyermekeim nevében mélyen köszönöm. *Ösv. Ujváry Jánosné* szül. *Mányoky Anna.*

— **Helyreigazítás.** Lapunk mult számában Ujváry János halálához felől közölt gyászjelentésben „magy. kir. adóvégrehajtó” helyett „kir. járásbíróági végrehajtó” teendő.

— **Utóállítás** az 1875-ik évi hadkötelezettek. Városunkban a katonai első utóállítás folyó hó 30-án reggeli 9 órakor fog a városháza nagytermében megtartatni.

— **Halálozás.** Id. Csapó István folyó évi márczius 21-én életének 65-dik évében elhunyt. Béke hamvait!

— **Ujenczolás.** Fejérmegye ráczalmási járásának 1875-ik évi rendes ujenczállítás eredménye: a hadsereg jutaléka részére kivettett 92, a hadseregbe állított 92, póttartaléki jutalékul kivettett 62, a póttartalék földzésére beoztatott 62, a honvédséghez besoroztatott 12; felülvizsgálatra rendeltetett 10; az 1875. évi sorozásról távol maradt 74.

— **Táborszky és Parsch** zeneműkereskedésében megjelent s hozzánk beküldetett „Szerencse fel!” (Glück auf!) Bányász induló. Farbach Gyulától. Ezen új zeneművet ajánljuk olvasóink figyelmébe, kapható helyben Klöckner P. könyvkereskedésében.

— **Törvényszéki hírek.** Bartos István 22 éves kálozi illetőségű Hausser Ferencz helybeli reáltanár és Peidl János itteni lakostól három méhkast eltolvajolván, ezért tekintve azt, hogy fiatal kora daczára már három ízben volt fogva lopásért, f. évi martius 17-én tartott végtárgyaláson egy évi börtönre ítéltetett, mi ellen a vádlott fellebbezett. — Király János palotai illetőségű nyerges legény, hogy magának keresetet szerezzen, volt gazdája nevében egy bizonyítványt állított ki s így hamis okmány készítés miatt a fenti napon tartott végtárgyaláson két és fél havi börtönre ítéltetett, miben a vádlott megnyugodott. — Steiner Anna adonyi lakos az általa éjeli szállásolhatás végett befogadott Feuerstein Jakab és Reich Mórincznak eladásra hozott ingóságaiából több féléket eltulajdonított, melyek nála fel is fedezettek. A vádlott a f. é. mártius 18-án tartott végtárgyaláson hat havi börtönre ítéltetett, miben vádlott megnyugodott.

— **Színházi rovatunk** térhány miatt kimaradt, jövőre egész terjedelmébe hozzuk.

— **Beérések.** E hó 11. és 12-ik közti éjjelen Nadasd-Ladány községhez tartozó szőlőhegyen 6 pincze ismeretlen tettesek által feltörtetett s mintegy 100 forintértü bor és pálinka tolvajoltatott el. Polgári köz-

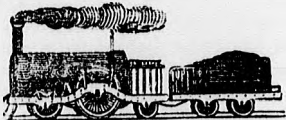
ségben pedig egy helybeli lakos házába törtek be az ablakon át ismeretlen tettesek. Több darab ruhanemű, s pénz vitetett el. Mindkét eset folytán a nyomozások erősen folytattatnak.

— Rendőrségünknek sikerült azt a gonosztevőt elfogatni, ki nemrég a „Zöldfa“ vendéglőből lopott egyetmást és Polgárdin Császár János ottani lakos házába betört. A léprekerült jó madarat Balaton-Főkajáron fogták el a héten, s elkövetett betöréseit és több rendbeli lopásait bevallotta.

Szerkesztői üzenetek.

Aesculap. A közleményt köszönjük s legközelebbi számunkban hozzuk. Kívánsága szerint fogunk eljárni. Becses közreműködés és lapunk pártolását jövőre is kérjük.

Styx. „Arczképed előtt.“ A költeményen igen szép elegicus hangulat vonul át, csak a kidolgozás hiányos a versszakok nagyrésznél. Tehetséges szerzőre mutat, több gyakorlatot ajánlunk. Ez még nem közölhető.

Vasuti menetrend.

Budára regg. 8 ó. 56 p. d. u. 1 ó. 50 p. este 6 ó. 30 p. **Budáról** regg. 7 ó. 15 p. d. e. 10 ó. 45 p. este 9 ó. 40 p.
Kanizsára regg. 9 ó. 30 p. d. u. 2 ó. 0 p. éjjel 12 ó. **Kanizsáról** regg. 6 ó. 18 p. d. u. 1 ó. 48 p. éjjel 10 ó. 43 p.
Ujszónybe regg. 10 ó. 18 p. d. u. 1 ó. 23 p. **Ujszónyból** d. u. 2 ó. 33 p. éjjel 11 ó. 37 p.
Veszprémbe regg. 9 ó. 37 p. éjjel 12 ó. 19 p. **Veszprémből** regg. 1 ó. 26 p. d. u. 4 ó. 17 p.

G a b o n a - á r

márczius 24-én.

Alsó-ausztriai mérő.	frt.	kr.	frt.	kr.	frt.	kr.
Tiszta buza	4	30	4	20	4	—
Kétszeres	3	80	3	70	3	60
Rozs	3	50	3	30	3	20
Árpa	2	40	2	30	2	20
Zab	2	—	1	90	1	80
Kukoricza	2	60	2	50	2	40

Felelős szerkesztő: **Hattyúfy Dezső.**

Hirdetések.

Két rét a sárréten eladó.

Bővebb tudósítást a kiadó-hivatal ad.

Árverési hirdetmény.

Alulírott által közhírré tétetik, hogy néhai Perger Jánosné született Ráske Magdolna hagyatékához tartozó ingóságok a sz. fejevári tek. kir. járásbírósnak 2404/75. sz. végzése folytán és pedig: 262 frt. 29 kr-ra becsült arany- és ezüstneműök, ugy 917 frt. 50 kr-ra becsült szobabutorok, ruhaneműök, konyha-eszközök és egyéb tárgyak 1875. évi april 5. és 6-ik napjain mindenkor reggeli 9 órakor azonnali készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőknek, belvárosi iskola utca özv. Horváth Lajosné házában nyilvános árverésen eladatni fognak.

Kelt Székesfejevárott 1875. mártius 20-án.

Szöllősy Endre,
kir. jb. végrehajtó.

Bizonyítvány.

Alulírott, — ki falun lakom, hol lehet legtöbb különbözőféle betegségben sinlőket, de különösen közhírvényben szenvedőket látni. A közhírvény ellen többféle szerteket szoktak az abban szenvedők használni minden siker nélkül. Látván ezeket, az ugynevezett közhírvényvasznat ajánlottam nekik; mi általam hozatott meg Pestről **Török József** gyógyszerészről, s felragasztás után mindazok, kik ezen közhírvényvasznat használták, tökéletesen kigyógyultak. Sőt alulírott, hűtés miatt ballábára több hetek elteltéig nem állhatott, ágyba kelletlenül feküdni egész az ideig, míg a közhírvényvasznat meg nem hozatta, öt nap mulva a felragasztás után az egész közhírvény bámulatára templomi és iskolai szolgálatomat végeztem, végzem jelenleg is. Ezért közhírvényben szenvedő embertársaimnak mint sikeres gyógyszert lelkiismeretesen ajánlom.

Kelt Teszesen szeptember hóban.

Szöllősi István ref. néptanító.

Ezen közhírvény-vasznat kapható Székesfejevárott **Diebálla György** gyógyszerésztárában.

Szőlővessző-eladás.

Zámolyon az urasági szőlőből több mint 250,000 db. nemes sima szőlővessző, u. m.: rajnai kis riesling, tramini, olasz riesling, burgundi és portugiesi vegyesen van **eladó.**

Ára per 1000 db. helyben 3 frt. o. é.

Megrendelést lehet tenni alulírtánál.

Báró Jenő,
urodalmi tisztartó.

A valódi Wilhelm-féle vértisztító theája

az egyetlen biztos hatásos vértisztítószer, s Európa leg-kiutályosabb orvosai által, mint leghathatósab szer ismertetett el.

E thea meggyógyítja az egész megromlott szervezetet, mint semmi más szer elválasztja a belsőszében leülepedett betegség csiráját, s hatása bizonyos.

Alaposan gyógyítja a közhírvényt, sebek és nyílt sebeket, ugyszint minden bőrkiütéseket, kútegeket az arcból, szeplőt stb.

Különös jó eredményt nyel működik e thea szorulás, máj- és vesebántalmaknál, sárgaság, ideg- és izombajoknál, ugyszint gyomorégés, altesti bántalmak, pollutio és tehetetlenség ellenében.

Fájdalmaknál u. m. görvélykór, orrdaganat stb. szinte a leghatályosabb s legjobb hatályu gyógyszer.

Számtalan bizonyítványok, elismerő- és dicsérőlevelek mind megannyi bizonyítékai e kitünő szer jószágának — Ennek belbizonyításául szolgáljon e néhány alábbi bizonyítvány:

T. Wilhelm Fer. gyógyszerész urnak Neunkirchenben.

Wocheiner-Festritz, oct. 1. 1872.

T. uram! Ismét kérek néhány csomagot az ön híres és oly jó hatással bíró „vértisztító theájából“, melynek kétszeri használata után magam tökéletesen helyrehoztam a theát kérem utánvét mellett küldeni.

Tisztelettel
Jerala János,
káplán.

T. Wilhelm Fer. gyógyszerész urnak Neunkirchenben.

Ismertem volna előbb az ön „vértisztító theáját“, bizony sok hosszú szenvedéstől lettem volna megóva és sok forintos darab maradt volna zsebemben, melyeket meggyógyításomra hiába elfecséltem, míg az ön megfizethetlen theájára akadtam:

Kérem számomra abból 12 csomagot küldeni.

Tschuka, oct. 2. 1872.

Alázatos szolgálja
Dávid József.

Csalás- és hamisítástól mindenki óvatik!

A valódi Wilhelm-féle vértisztító thea egyedül valódiilag kapható: Neunkirchenben és minden lapokban jelzett gyógyszerésztárakban. — Egy csomag 8 adagot tartalmaz, s többféle nyelven írt használati utasítással együtt ára egy csomagnak 1 frt. Csomagolás és bélyeg külön 10 kr.

A vevő közhírvény kényelme tekintetéből a valódi theát kaphatni: Székesfejevárott **Diebálla György** gyógyszerésznél és **Piukás Zs.** előbb **Légmán-féle** fűszerkereskedésben.

Alulírott tisztelettel tudatom a n. érd. közönséggel, hogy

jól felszerelt butor-raktáramban

tartok mindennemű ez üzletbe vágó tárgyakat a leg-elegansabb kiállításban a lehető olcsó árakban, u. m.

Egy- és kétajtós schifonok, nagymennyiségű ágyak, egy- és kétajtós mosdó- és íróasztalok, etagerok, könyvvállványok, fordító- és kihúzóasztalok, Drumo- és ezüstszekrények, varróasztalok, fogasok, vánkoszorott butorokban Rips-, Creton- és Gobelinszővetekből garnitúrák, matrácok, divánok, nyugágyak, kisebb kanapék, nagy választékban. Valódi löszőr matrácok, melyek valódiságáról kezeskedem. Afrikai növény- és tengeri fűmatrácok, egy és három részben aranyozott- és fémzett falitükrök, tolet-tükrök, függöny- és párkányzatok, festett gördönyfüggönyök (Rouleaux) olajfestett képek és még sok itt fel nem sorolt tárgyak a legjutányosabb árakon adatnak el.

Végül elvállalok mindennemű szakmámba vágó munkák javitást, helyben ugy, mint vidéken.

A nagy. érd. közönség pártfogásáért esd

Tisztelettel **FÜSTER IMRE,**

kárpitos, Székesfejevár, kaszárnya-utca.

Üzlethelyiség-változtatás.

Van szerencsénk a t. közönséget értesíteni, hogy **kézmű, gyors és egyéb rőtös cikkek**ből álló raktárunkat, mely számos éveken át mai napig nádor-utca 19. sz. Námesy-féle házban volt

a színház átellenében levő nádor-utcai 10. sz.

(saját) házba tettük át.

Székesfejevárott, márczius 20-án 1875.

Illó tisztelettel

Felner Sámuel és fia.